

„Ez egy bohémabb világ!”

Interjú az orvos-művész Kalmár házaspárral

Dr. Kalmár Kornélia szemész és kerámiaművész, dr. Kalmár Géza radiológus és festőművész. Életüket éppúgy irányítja az alkotói energia, mint orvosi hivatásuk szeretete. Hol vidéken telepednek le a természet közelében, hol Pestre költöznek a gyógyításban rejlő lehetőségek tökéletesebb kiaknázása céljával. Beszélgetésüinkből úgy tűnik, a mérleg nyelve egyre inkább a művészi lét felé billen el.

– Mi volt előbb az életükben, a művészet vagy az orvoslás?

KG: – Egyértelmű, hogy az orvoslás, bár világéletemben érdekelt a képzőművészet is. Kétéves koromtól őrzöm első rajzomat, amely egy bárányt ábrázol. A festészet iránti elkötelezettségem azonban csak később, Szobon teljesedett ki. Számos barátom di-

csért és biztatott, első festményemet egyenesen remekműnek nevezték. Később persze rájöttem, hogy akkor még messze voltam ettől. Másképp áll hozzá az ember, ha már tudja, hogy kell felépíteni a kompozícióit. Sosem vagyok teljesen elégedett magammal. Van, amelyik festményem még nedves, amikor kiállításra viszem, mert úgy érzem, van még mit hozzátennem az utolsó pillanatban is. Néha azt tervezem, hogy még egyszer elkészítem ugyanazt a képet másként, még tökéletesebben, de sajnos másodjára nem tudok teljesen azonos témához nyúlni, nincs hozzá hangulatom. Csoválom a régi nagy festőket, akik megannyi vázlatot készítettek egy-egy művükhöz.

KK: – Először lettem orvos, a korongozás iránti vágyam sokáig nem bontakozhatott ki. Mindig két helyen dolgoztam, Vácon már 25 éve vezetek magánrendelőt és hál' istennek gyerekünk is van, ma már unokánk is. Aztán egyik évben kaptam névnapomra egy korongozógépet, és azonnal belevágtam az alkotásba. Autodidakta módon képeztem magam. Elsőre, másodikra nem az jött ki a kezem közül, amit elterveztem, de addig-addig próbáltam, míg si-

N nnn nnnnnnnnnn n nnnnnnn nnnnnnnnnnnnnnnnn

kerrel nem jártam. Egy hasonló beállítottságú páciensemnek volt otthon elektromos kemencéje, nála égethettem ki először az alkotásaimat.

– Részt vettek valamilyen művészeti képzésben?

KK: – Mindketten részt vettünk rajztanfolyamokon. Később kerámiaszakkörre is jártam.

– Milyen munkafolyamat során készülnek az alkotásaik?

KG: – Első az inspiráció, az ötlet, majd kidolgozom a kompozíciót, utána megfestem a képet. Ezután azonban még sokat változnak a színek – alkotás közben derül ki, hogy milyen lesz a végeredmény.

KK: – A kerámiát formálás után szárítani kell, majd csiszolni, égetni és színezni. A máz azonban más színű égetés előtt, mint utána, így ezt előre el kell tervezni. A tárgyat a kemencéből kivéve néha kellemetlen meglepetés is érheti az embert, de soha nem törődtem bele, ha egyik-másik alkotásom pl. megrepedt vagy eltöredezett, inkább összeragasztottam, semminthogy kidobtam volna. Nagyon fontos számomra a kerámiák festése – rajongok a színekért.

KG: – Jobb színérzéke van, mint nekem, pedig én foglalkozom festéssel.

– Mennyire vannak hatással egymás művészetére?

KK: – Egymás legnagyobb kritikusi vagyunk. Férfjem sokszor azt a munkámat értékeli többre, ami nekem kevésbé tetszik, és hiszek is neki. Ha kiállításra megyünk, ő tölti be a kurá-

N nnn nnnnnnnnnn n nnnnnnn nnnnnnnnnnnnn

tor szerepét. Tapasztaltabb a művészetek terén, és frissebben élnek benne az anatómiai ismeretek is, így ha a figuráim arányai nem tökéletesek, észreveszi, és szól. Nem rajzolok nagyon szépen, de a formázással általában tökéletesen ki tudom fejezni, amit meg kívántam jeleníteni.

– *Mennyire fontos alkotási kedvük szempontjából a környezet, ahol élnek?*

KG: – Amikor Szobra költöztünk a Dunakanyar mellé, házat vettünk, és meg is akartunk telepedni. Ott kezdtem el komolyabban festeni, horgászhattam is kedvemre, szóval maga volt a paradicsom. Tizenhárom éven keresztül éltünk ott, de sajnos orvosszakmailag nem elégtett ki az az élet. A nagyközségi rendelőintézetben egy radiológusnak minimális munka jutott. Pestre jöttünk hát, és itt töltöttünk öt évet, de mivel megszoktuk a vidéki életet, költözünk megint, ezúttal Sződligetre, vissza a természetbe. Szobon is maradt egy kis Dunára néző telkünk, de azt már inkább a gyerekek használják.

– *Új otthonukat az alkotás atmoszférájának jegyében rendezték be?*

KK: – Egy öreg parasztházat újjítottunk fel. Beleszerettünk, mert tökéletesen ideális számunkra, mindkettőnknek van külön műterme, bőven elférünk. Ihletet gyűjteni, beszélgetni, pihenni kiülhetünk a teraszra. A belső teret saját műveinkkel díszítettük, ettől lett utánozhatatlanul otthonos számunkra a ház.

– *Több inspirációt találnak a természet közelében?*

KG: – Az inspiráció egy kicsit más jellegű dolog, időről időre megérik valami, ami aztán lob-

banásszerűen kijön az emberből. De tény, hogy rengeteget számít, milyen környezetben van az ember, nem véletlen, hogy első festményem is Szobon készült.

KK: – Engem sokszor inspirálnak mások alkotásai, pl. a férjem festményei is, ha látok valamit, ami megtetszik, ugyanazt a témát elkészítem a magam tolmácsolásában, domborműként.

– *Mennyi idejük van az alkotásra?*

KK: – Két helyen dolgozom, Vácon és Budán, anya vagyok és nagyanya, tehát nagyon kevés időm marad. Van, hogy hónapokig nem jutok a korongomhoz, de amikor leülök, gyorsan dolgozom. Fejben végzem el azt, ami időigényes – előre eltervezem, hogy a következő tárgy miként nézzen ki, milyen színű legyen, néha éjszakákon át tervez-

N nnn nnnnnnnnnn n nnnnnnn nnnnnnnnnnnnn

getek, aztán a kivitelezés már csak az utolsó stádium. Nem rajzolok nagyon szépen, de leskicelem a terveimet.

Kerámiafestéket használok, az azonnal megszárad, így ha nem tetszik, azonnal másik tórust kenhetek rá. Ez például nagy különbség a műveink elkészítéséhez szükséges időt illetően – a férjemnek várnia kell, míg megszárad a festék, csak aztán igazíthat rajta.

N nnn nnnnnnnnnn n
nnnnnn nnnnnnnnnnn

KG: – Ez is az egyik oka annak, hogy egyszerre általában három festményen dolgozom.

– *Milyen korszakaik voltak, mik a kedvenc témáik jelenleg?*

KG: – A Dunakanyarban kezdtem először komolyabban festeni, ezért első kedvenc témám a természet volt. Zömmel tájképeket és csendéleteket jelenítettem meg – utóbbi kezdetben azért is jó volt, mert nem mozdult el. Jelenleg inkább a figurális témákat kedvelem. Egy életem át anatómiával foglalkoztam, mégsem sikerül a figura ebből a szempontból mindig elsőre, annak ellenére, hogy pontosan tudom, hogyan kellene kinéznie a kész műnek. Bosszantott a dolog, ezért álltam rá teljes erőbedobással az alakfestésre. Legszívesebben egy személyt ábrázolok egy képen, általában hölgyeket.

KK: – Csendéleteket mostanában is fest. Nem vagyok egy nagy cukrász, de a minap a kisunokáknak süteményt készítettem, és mindhiába kerestem a hűtőben a citromot – pedig biztosan emlékeztem, hogy volt még egy benne. És hol találtam meg végül? A műteremben egy gyönyörű kompozíció részeként. Nekem is voltak korszakaik, a kerámia-szakkörös időkben festett tányérokat készítettem, majd egy speciális égetési technikát (raku) is kipróbáltam, de az annyira nem tetszett. Ezután következett a

domborműves korszakom, most ezeket szeretem leginkább. Szobrot is szívesen formázok, de azt sokkal ritkábban, inkább alkalomadtán – például egy őszi kiállításra egy szüretelő nőt, egy Bacchust és egy manót vittem. A manó puttyját telepakoltuk almával. Persze mindig elfogyott belőle! A kiállításokon sokkal egyszerűbb a domborműveket falra akasztani, mint a szobrokat elhelyezni.

– *Milyen kiállításai voltak?*

KG: – Szobon több kiállítást is szerveztünk, két-három évenként, de külföldön is jártunk már – Ljubljanában az Orvosmuzikusok Országos Szövetségével. Sződön is bemutatkoztunk egy közös kiállítással. Nem a kiállítás a lényeg számunkra, hanem az alkotás öröme, de azért szívesen mutatjuk meg műveinket a közönségnek. Áprilisban lesz egy újabb bemutatkozásunk a Benczúr Szállodában, ahová úgy néz ki, hogy 10-15 képet is vihetek. Örülök az ilyen lehetőségeknek.

N nnn nnnnnnnnnn n nnnnnnn nnnnnnnnnnn

KK: – Egyfajta elvárás a kiállításokon, amelyeken részt veszünk, hogy új munkákat mutassunk be, azonban ez mindig újabb kiadásokkal jár. Nem könnyű.

– *Az orvoslás – különösen a radiológia és a szemészet – rendkívüli precizitást, összeszedettséget igényel. Ezeket az értékeket hasznosítják az alkotásban is, vagy éppen ellenkezőleg: ott egy kicsit szabadon engedik magukat?*

KG: – Inkább az utóbbi. Ez egy kicsit bohémabb világ. Az orvoslásban sokkal keskenyebb az út.

RADNAI ANNA